

(א) יצמות מנע. ע"ש;
 (ב) נכמתי: לאקושינהו,
 ונהלה דכ"ל. וכן בסמוך,
 ובדפוסים לאקושי"א. (בכמתי:
 אקשינהו). (ד) שם ה. ע"ש
 מו"ק. (ה) יצמות יג. ע"ש.
 (ו) יצמות כג. (ז) ו"ל כגא.
 ערוך. (ח) תמורה טו: ויצמות
 י: וי"ש. (ט) כמכות טו: ולעיל
 סד. יצמות מט"ז. (י) נכמתי:
 לא יקח ולא יחלל וכלעיל
 סד. וע"ש בדפוס. (כ) נכמתי:
 סד. וע"ש בדפוס. (ג) נכמתי:
 מלך. (ד) נכמתי טו: מה לגל.
 (ה) יצמות טב. מה יז. כ"ק מט.
 כמכות ק"א. (ו) נכמתי כד. (ז)
 (ח) נכמתי: כהן. (ט) נכמתי:
 מלך. (י) נכמתי טו: מה לגל.
 מ"ו. (יא) נכמתי טו: מה לגל.
 (יב) נכמתי טו: מה לגל.
 (יג) נכמתי טו: מה לגל.
 (יד) נכמתי טו: מה לגל.
 (טו) נכמתי טו: מה לגל.
 (טז) נכמתי טו: מה לגל.
 (יז) נכמתי טו: מה לגל.
 (יח) נכמתי טו: מה לגל.
 (יט) נכמתי טו: מה לגל.
 (כ) נכמתי טו: מה לגל.

הנהגת הב"ח

(א) רש"י ד"ה אח"כ וכו'
 ציננות. ו"ז פרק האשה רבה
 ז"ל: (ב) ד"ה נכמתי ל"ג
 וכו' ולא ונהי ס"ל. ו"ז וכו'
 לרבי אליעזר ונהי ס"ל. ו"ז וכו'
 ח"ק נכמתי מ"מ אשכנז
 כממלכת כן אשכנז: ציננות
 דף ט ע"ב

מוסף תוספות

א. למ"ד דאורייתא הא נמי
 דאורייתא וא"ת לה כתרובה
 וכו' והיינו ע"כ במחזור סוטה
 דאי במקום כיון דנאי' לית
 לה כתרובה אלמא מדאית לה
 כתרובה תפסי בה קדושין. מוס'
 ה"ל"ש. ב. דאי א"כ עליה אפי'
 אחד מן הרוחקים יתחייב
 עליה מיתה. רש"י. ג. דרב
 אחא בר יעקב אהוישק"ג. ד.
 יונה סמוך ליתרצוי. מאי
 דמקשה מאי חזית דסתת
 להו לאחות אשה קא אתי
 וכיון דמטיע אפי' בליחף
 מאחות אשה אפי' דאיכא
 למימר נדה תוכיח מכריע הוא
 בליחף מאחות אישה ולא
 מנדה. ש"ל.

תום ר"י הזקן

אפילו נדה. אם קדש נדה לא
 יהיו קדושין ואם בא על הנדה
 יהיה הולד ממזר. את דאבי
 בהחולץ (יבמות מט, א). הכל
 מודים. שבעין תהומין ורבי
 עקיבא דפליגי התם. לאחות
 אשה. לחומרא דלא ליהוה
 קדושי הולד ממזר. לנדה.
 לקולא דהוה קדושי ואין הולד
 ממזר. בקל וחומר. כלומר
 שאר עריות חוץ מאחות אשה
 דלא תפסי בהו קדושי והולד
 ממזר נפקא בימיה דאמר
 רחמנא (דברים כה, ה) לא
 תהיה לאיש זר לא תהא בה
 הויה לזר (יבמות יג, ב).
 והך שיטה היא כמ"ד דיבמה
 לשוק (א) לא תפסי בה
 קדושי והולד ממזר, או לרבי
 עקיבא (בשאר) [בשאר] חייבי
 לאוין, או לפירוש לרב כמו
 שבארנו בסוף החולץ (מט,
 ב ד"ה מסקנא). ומיהו ש"מ
 מיהא בהדיא דאפילו מ"ד
 דלא תפסי בה קדושי שהיא
 בלא דהא אמר בהדיא מה

האומר פרק שלישי קידושין

סח.

עין משפט
 נר מצוה

קח א מ"י פט"ו מה'ל'
 אסורי ביאה הלכה א'
 סמג לאוין קח טו"ש"ע אה"ע
 סימן ד סעיף ג'
 ק"ב ב מ"י פ"ד מה'ל' אשומ'
 הלכה יב סמג ע"ש מ"מ
 טו"ש"ע אה"ע סימן מד סעיף
 י'
 ק"ג ג מ"י שם הלכה טו"ש"ע
 שם סעיף ז וסימן יח':
 ק"ד ד מ"י שם הל' טו
 טו"ש"ע אה"ע סימן מד
 סעיף ח':

תורה אור השלם

1. וְאִם יִשְׁכַּב וְיִשְׁכַּב אִשָּׁה
 אֶתָּה וְתָהִי נִדְרָה עֲלֶיךָ וְטָמְאָה
 שְׂבִעַת יָמִים וְכָל הַמִּשְׁכָּב
 אֲשֶׁר יִשְׁכַּב עֲלֶיךָ וְטָמְאָה:
 ויקרא טו כד
 2. כִּי תִהְיֶינָה לְאִשִּׁשׁ שְׁתֵּי
 נָשִׁים וְאֶחָדָה אֲהוּבָה וְאֶחָדָה
 לֹא בָּיִם וְהָיְתָה לָהּ בָּיִם
 הָאֲהוּבָה וְהַשְּׂנֹאָה וְהָיְתָה
 הַזָּנוּיָה לְשֹׂנְאָה:
 ויקרא טו כז
 3. וְלֹא יִחַלְל וְיִרְעוּ בַּעֲבוּרֵי בִי
 אֲנִי וְיִקְדְּשׁוּ: ויקרא כא טו
 4. וַיֹּאמֶר אֲבִרְהָם אֶל עֲבָרֵיו
 שְׁבוּ לִבְכֵּם הַפֶּה עִם הַחֲמוּר
 וְאֲנִי וְהַצֶּעַר נִלְכְּהָ עַד כִּהֵן
 וְנִשְׁתַּחֲוֶינָה וְנִשְׁקָבָה אֲלֵיכֶם:
 בראשית כב ה

מוסף רש"י

הכל מודים. ואפילו משמע
 היתומים בבא על הנדה.
 אפי' דקח' ככרת אין הולד
 ממזר (יבמות טו). ועל
 נשים נאחזת אהובה ותאחזת
 אשמת אש שזימה
 ויחלל לן דלסורה נכמתי
 כפי' ק"א: מה אזי מחיים
 אשר הוטמאה לנדות סוטה
 שנסמרה, ואפי' דחייבי לאוין
 היא מודה זה כרי עקיבא
 דפליג ארבעין כמחזור גרושמו
 וקאמר דהולד ממזר, אפי' ג'
 דלאו חייבי לאוין דשאר הול'
 הכל מודי דאין הולד ממזר,
 וכל שכן לאיך רבי עקיבא
 כר פלוגתא דמטעו המטעו
 לא הוי ממזר משום דסוטה
 לאו מחייבי לאוין דשאר היא
 כר (יבמות טו). ורבי ישנאה
 לפני המקום. זכר היה לו
 לחסר ששם לו ואין ארזב אמ'
 משנתה כן, פסיחא ששם
 זה שזימה אף המקום שזימה
 (שם כג). שנואה בנישואיה.
 כבישורה, וקאמר רחמנא
 כי תהיין, דלית בהו היה
 (שם). ולר"ע דאמר אין
 קידושין תופסין בחייבי
 לאוין. אן קדושין תופסין
 לאשה האסורה על התקדשה
 בלא, ובענן פליגי עליה ואמרי
 בחייבי כמיותה הוא ללא תפסי
 אכל מחייבי לאוין תפסי (טוטה
 יח). כהולץ (מד): כביתא
 המחזור גרושמו ר"ע אומר
 אין לו זה קדושין (כתובות
 א). מן הכל היה ר"ע
 עושה ממזר. כל הטלדיס
 מחייבי לאוין (כתובות כט).
 מן הכל שכן חייבי לאוין
 עושה ר"ע הולד ממזר דקסברי
 אן קדושין תופסין בחייבי
 לאוין מוח אלאמנה לבסוף גדול
 (לעיל טו). שהרי אמרה
 תורה לא יקח. וסמך ליה
 ולא יחלל ורעו, מניין סוטה
 הוא מתללו ולא שם ממזרים
 פליטה (כתובות כט). עושה
 מללס ולא ממזרים (יבמות
 טו). דמשמע מללס הוא עושה
 ורעו, שמחללין מן הכסוטה
 ואינו עושה ממזרין, ויוון
 לאין הולד ממזר ש"מ קדושין
 תופסין בחייבי לאוין דכתיבה
 דאי אין קדושין תופסין הוי
 הולד ממזר כדמנן כפרקין
 (כא): כל שאין לה קדושין
 עליו הולד ממזר (לעיל טד).
 בראו ונצורח על עקיבא

אפילו נדה נמי. אם קידש פנויה צימי נדומה לא להו קדושין
 ואם בא עליה בנדמה יהא הולד ממזר: אלמא אמר אביי. ציננות
 בהחולץ: הכל מודים. שמעון התימני דלמר (יצמות מט.) יש ממזר
 מחייבי כריתות מודה בצא על הנדה ור"ע דלמר (סס) יש ממזר

אפילו נדה נמי אלמנה (א) אמר אביי הכל מודים
 בבא על הנדה ועל הסוטה שאין הולד ממזר
 אמר חזקיה אמר קרא ותהי נדמה עליו
 אפילו בשעת נדתה תהא בה היה מכרי
 איכא (ב) לאקושה לנדה ואיכא לאקושה לאחות
 אשה מאי חזית דמקשת להו לאחות אשה
 אקשה לנדה (ג) קולא וחומרא לחומרא מקשינן
 רב אחא בר יעקב אמר אחיא בק"ו מיבמה
 ומה יבמה שהיא בלאו לא תפסי בה קידושין
 חייבי מיתות וחייבי כריתות לא כל שכן אי
 הכי שאר חייבי לאוין נמי (ד) אמר רב פפא
 חייבי לאוין בהדיא כתיב בהו זכי תהיין לאישי
 שתי נשים אחת אהובה והאחת שנואה וכי
 יש שנואה לפני המקום ואהובה לפני המקום
 אלא אהובה אהובה בנישואיה שנואה שנוא'
 בנישואיה וקאמר רחמנא כי תהיין ולר"ע
 דאמר (ה) אין קידושין תופסין בחייבי לאוין כי
 תהיין במאי מוקים באלמנה לב"ג וכו' סימאי
 דרתינא רבי סימאי אומר מן הכל היה ר"ע
 עושה ממזר חוץ מאלמנה לכהן גדול שהרי
 אמרה תורה (ו) לא יחלל חילולים עושה ואין
 עושה ממזרות ולר' ישבב דאמר בואו ונצורח
 על עקיבא בן יוסף שהיה אומר כל שאין לו
 ביאה בישראל הולד ממזר הניחא לר' ישבב
 אי לאפוקי מדר' סימאי קאתי שפיר אלא אי
 טעמא דנפשיה קאמר ואפי' חייבי עשה במאי
 מוקים לה בבבועלה לב"ג ומאי שנא משום
 דהוי ליה עשה שאין שוה בכל ורבנן ארמוקי
 לה בחייבי לאוין נוקמא בחייבי עשה הוי
 חייבי עשה (ז) במאי גינהו אי שתיהן מצריות
 שתיהן שנואות אי אחת מצרית ואחת
 ישראלית שתי נשים מעם אחד בעינין אי
 בעולה לכהן גדול מי כתיב תהיין לכהן ורבי
 עקיבא בעל כורחין (ח) שבקיה לקרא דהוי
 דחיק ומוקי אנפשיה: וכל מי שאין לה עליו
 וכו': שפחה כנענית מנלן אמר רב הונא דאמר
 קרא ושבו לכם פה עם (ט) החמור עם הדומה
 לחמור אשכחן דלא תפסי בה קדושי
 ולדה

הכל מודים בבא על הנדה ועל הסוטה שאין הולד ממזר.
 פי' צקונטרס ציננות (דף מט.) נדה משום דכתיב תהיה
 צנדמה דמשמע יש לה הויה ואפי' דקיימא ככרת מ"מ לא הוי ממזר
 וצא על הסוטה כו' כגון אשמו שזימה דאסורה לבעלה דנפקא לן
 ציננות פי"ק (דף יא): מייטורא דלחרי
 אשר הוטמאה דכתיב גבי מחזיר
 גרושמו ואפי' דחייבי לאוין הוא שהרי
 הוא עליו בלאו בלאו דלא יוכל בעלה
 לשבז לקמתה ואם כן הוה לן למימר
 דהולד ממזר אליבא דר"ע מ"מ מודה
 הכא צטוטה דאין הולד ממזר שהרי
 עדיין קידושין תופסין זה משמע
 מתוך לשון הקונטרס שאינו מודה
 אלא צטוטה שלא יאחזת ממחמת בעלה
 דהכי משמע לינא שיהי עדיין
 קידושין תופסין זה כלומר הקידושין
 שנמקדשה בהן כבר אכל מחזיר
 סוטתו כלומר שגרשה וחזר וכנסה
 לא מיירי דבזה לא מודה ר"ע דודאי
 הולד ממזר וקשה דהא כפרק יש
 מותרות (יצמות דף פה): משמע דהדיא
 דלפילי מחזיר סוטתו (י) שאין הולד ממזר
 דקאמר הסם מחזיר סוטתו איכא
 צינייהו ואפי' לא שייך זה טעמא
 דפירש צקונטרס שפירש טעמס
 דמשום הכי לאו ממזר משום דעדיין
 קידושין תופסין זה לכך אומר ר"י
 דידעינן צטוטה דתפסי זה קידושין
 ח"ק כמחזיר סוטתו ואין הולד ממזר
 ממשמעות דהאי קרא דמפיק מיניה
 (שם דף יא): דסוטה אסור להחזיר
 דהיינו מלל' יוכל בעלה לראשון אשר
 שלחה לשבז לקמתה אחרי אשר
 הוטמאה לנדות סוטה שנסמרה וכמי
 להיות לו לאשה דמשמע שאם החזירה
 איכא הויה וכיון דתפסי זה קידושין
 אין הולד ממזר מיהו קשה דהא עיקר
 קרא כמחזיר גרושמו הוא דכתיב
 ואפי' אמר ר"ע דמחזיר גרושמו לא
 תפסי זה קידושין וגם הולד ממזר
 דלמר פרק החולץ (שם מד.) ולא
 דרש' להיות לו לאשה לשון הויה
 וצמחור סוטתו דלא אחיא אלא מדרשא
 אמר דתפסי זה קידושי ודרשין להיות
 לו לאשה לשון הויה ואין סברא לומר
 כן לכך אומר ה"ר שלמה מנר"ש
 דיש ליישב פי' הקונט' דכיון דכל זמן
 דלא גרשה לא יהא הולד ממזר
 דכפי' אין לומר דמשום שגרשה יהא
 איסור נוסף דמה גרשעמא יש זה

אחר הגירושין יומר מלפני הגירושין וכוין דסברא הוי לומר דלאחר
 גירושין נמי אין הולד ממזר הכי נמי איכא למימר דתפסי זה
 קידושין דהא בהא תליא מילתא (א):
רחמנא מקשינן. וא"ת אדרבה חומר לומר דתפסי זה
 קידושין לאוסרה לעלמא וי"ל דאדרבה חומר הוא
 לומר דלא תפסי זה דמתוך כך אנו אומרים דהולד ממזר דאי הו
 תפסי זה קידושין הייתי אומר אין הולד ממזר ולא הייתי לומר
 שאר חייבי כריתות מוקוקת יצם של אצוי והיינו אומר שזכולן אונד
 הולד ממזר כמו צנדה אכל מאחר דלא תפסי זה קידושין י' יש לנו לומר
 שיהו כולן למדות מוקוקת אציו וא"ת לרבי יהושע דלמר אין ממזר
 מחייבי כריתות מאי חומרא איכא למימר דלא תפסי זה קידושין
 וי"ל דאשמעינן ליה דלמר (ב) פגום מיהא הוי ואי תפסי זה קידושין
 אפילו פגום לא הוי: ומה יבמה שהיא בלאו לא תפסי בה
 קידושין. וא"ת אמאי לא קאמר נדה תוכיח שהיא ככרת ותפסי
 זה קידושין ח"ק אפי' אצוי כל העריות שזכרת וי"ל דק"ו זה אינו
 אלא גילוי מילתא בעלמא דיש לנו להקיש לאחות אשה ואין לנו לומר
 נדה תוכיח: ובי' יש אהובה ושנואה לפני המקום. ואין לפרש
 דלקת (ג) ורשעת קאמר דאם כן לא היה כריך לומר לא יוכל לבכר
 דלטו משום (ד) דלמיה רשעה יפסיד צנה שהוא צכור נחלמו אכל
 השתא כיון דרעה בנישואין דחייבי לאוין סי"ד דלאו צנו גמור הוא:
 ולדה

בן יוסף. שמרנה ממוסר צערל (כתובות כט). שמרנה פפוליס צערל (לעיל טד).
 לו ביאה בישראל. הנא על אשה שאין לו זה הימך ביאה (כתובות כט). כל
 מותרת נאשה שיבא עליה, הולד שנולד מאותה ביאה ממזר (לעיל טד). שבו לכם
 הוה (יבמות כט).

אפילו נדה נמי. אם קידש פנויה צימי נדומה לא להו קדושין
 ואם בא עליה בנדמה יהא הולד ממזר: אלמא אמר אביי. ציננות
 בהחולץ: הכל מודים. שמעון התימני דלמר (יצמות מט.) יש ממזר
 מחייבי כריתות מודה בצא על הנדה ור"ע דלמר (סס) יש ממזר

במה שהיא בלאו לא תפסי בה קדושי כמו שבארנו ביבמות פרק האשה רבה (ב, ב) כ"ד וכו' בעית איתא. חייבי מיתות וחייבי
 כריתות לא כ"ש. חייבי לאוין נמי. נילף במה מצינו, ונהי דליכא ק"ו ניהי במה מצינו שלא יהיו קדושין תופסין בחייבי לאוין
 ושולד ממזר. בהדיא כתיב בהו. דחפסי. ובי' יש. כלומר וכו' אהבו של בעל או שנתו חשובה לפני המקום לשנות דין הנדה
 כשבילה שהוצרך לכתוב ויכל לבכר את בן האהובה. שנואה בנישואיה. חייבי לאוין. כי תהייה. אלמא אית בה היייה.